

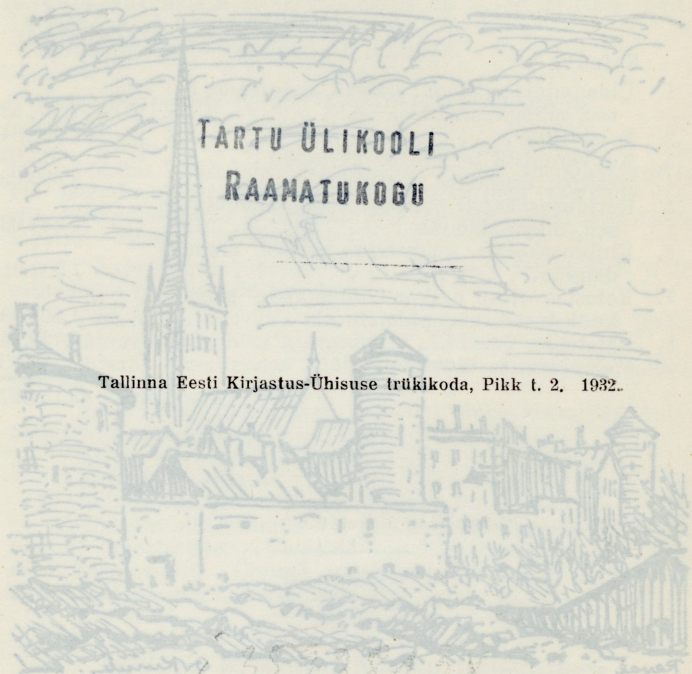
Lühike ülevaade
Tallinna
Kristliku Noorte Naisühingu
10-aastasest arenemiskäigust ja 1931. aasta
aruanne.

4

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk t. 2. 1932.

3572875X

Lühike ilveasde

PT.

TÜ Raamatukogu

430-37

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Ja kõik, mis teie iial võtate teha sõna või
töoga, seda tehke kõik Issanda Jeesuse nimel
ja tänage Jumalat ja Isa tema läbi.

Kol. 3 : 17.

See oli kevadel 1920, kui rühmake naisi, huvitatud noorte elust, koondus tegevusse Põhja-Ameerikast äsja siia ilmunud N. M. K. Ü. sekretäri härra Herbert Sidney Gott'i ümber organiseerima naisi ja tütarlapsi. Tiivustatud püüdest anda meie noortele tõsiseid ideaale, elu sihti, aidata neid leida õiget teed neid ümbritsevast ideede keerust, mis läbi imbunud revolutsiooni vaimust, otsustati anda kujunevale organisatsioonile kindel ilme, mis väljendaks tema vaimu ja sihte — töö rajati kristlikule alusele. Siit kasvas välja mitte veel olemasoleva N. M. K. Ü. juure kindlakujuline naisosakond. Süvenedes enam ja enam töö sihtidesse sai neile selgeks tööst enesest, et kui tahe on organiseerida midagi jäävat, mis oleks tõsiseks vaimseks koonduseks meie naistele, siis peaks pütama luua iseseisev naisorganisatsioon.

Tutvudes lähemalt ülemaailmse K. N. N. Ü. sihtidega otsustas naiskomitee oma koosolekul 16. nov. 1920. aastal pöörduda ülemaailmse K. N. N. Ü. liidu poole Londonis palvega neid toetada ja aidata nende ettevõttes. Kirjale kirjutasid alla järgmised komitee liikmed: prl. Helene Pöld (eestl.), pr. Alide Jürgens (eestl.), pr. Öie Tallmeister (eestl.), pr. Erjapea (eestl.), pr. K. Walter (saksl.), prl. M. Lavjagina (venel.) ja pr. A. Gott (ameerikl.).

Veebruaris 1921 astusid töösse 2 elukutselist tööjõudu: Põhja-Ameerika Ühendriikide K. N. N. Ü.-st miss Belle Rowlen ja miss Martha Pratt, sest P. A. Ü.-riikide ühingus oli ülemaailmse K. N. N. Ü. liidu ettepanek leidnud vastukaja ja nad otsustasid toetada tööd Eestis mitte ainult vaimset, vaid ka ainelisest küljest. Oma koosolekul 1. märtsil 1921. a. otsustab N. M. K. Ü. juures asuv naiskomitee saada iseseisvaks ja asuda K. N. N. Ü. organiseerimisele. N. M. K. Ü. sekretärile ja töö algatajale härra H. S. Gott'ile avaldatakse südamlik tänu antud ideede ja abi eest.

Nii registreeritakse haridusministeeriumis 14. märtsil 1921. a. Tallinna Kristlik Noorte Naisühing. Ühing töötab peagu aasta otsa haridusministeeriumi kaitse all, võites seega aega põhikirja põhjalikuks väljatöötamiseks ja tegeliku töö organiseerimiseks.

Nii töötab K. N. N. Ü. ajutise naiskomitee juhatusel kuni esimese liikmeskonna üldkoosolekuni. Komiteesse kuulusid:

Prl. Helene Pöld	}	eestlased.
Pr. Alide Jürgens		
„ Mari Raamot		
„ Marie Laidoner		
„ Õie Tallmeister		
„ Erjapea	}	sakslased.
„ K. Walter		
„ Agnes Wahl		
„ Helene Pilar v. Pilchau	}	venelased.
„ M. Lavjagina		
„ T. Mariseva		
„ Apoloonia Gott,		ameeriklane.

7. dets. 1922. a. peab ühingu oma esimese peakoosoleku, kus valitakse tegevuse juhtimiseks 12-liikmeline juhatajate kogu. Ühingu juhatajaks valitakse senine ajutise toimk. juhataja prl. Helene Pöld.

Sekretärideks noores ühingus on järgmised isikud:

Üldsekretär — miss Elisabeth Curtiss (ameerikl.).
 Noorsootöö sekretär — mrs. Alice Foy (ameeriklane).
 „ „ — prl. Marta Sommer.

Haridustöö sekretär — pr. Vera Korff.

Raamatupidaja — pr. Olga Hoeningen-Huene.

Kantseleiametnik — prl. Olga Ehkman.

Ühingus on 31. dets. 1922 hääleõiguslikke

liikmeid	101
5 täiskasvanute klubi	152 liikm.
10 G. R. klubi	203 „

Kokku 456 liiget.

Siit peale näeme liikmeskonnas järkjärgulist tõusu ja 14. märtsil 1931. aastal on meie liikmeskonna arv tõusnud juba 1348 isikule. Tegelikult on aga ühingu tegevusest osavõtjate arv palju suurem, sest ühingu juures töötab juba pike-mat aega lastekasv. kool, mitmesugused üldhariduslikud ja võimluskursused ja lasteaed. Töö kasvamist on edustanud ühiskonna poolehoid ja usaldus ühingu sihtide ja tegevuse vastu.

10 aasta jooksul on olnud K. N. N. Ü. juhatajajaks:

Prl. Helene Pöld — 1922.—1924.

Pr. Mari Raamot — 1924.—1926.

„ Olga Birk — 1926.—1927.

„ Marie Laidoner — 1927.—1929.

„ Aliine Aule 1929. a. kuni käesoleva ajani.

Suureks toeks on olnud Ameerikast meile nii lahkesti siia saadetud asjatundlikud töäjõud, kellest siin on Tallinna K. N. N. Ü-s töötanud aastate kestes järgmised isikud:

Miss Belle Rowlen — Tall. K. N. N. Ü. üldsekretär veebr. 1921 — märtsini 1922.

Miss Martha Pratt-Buttrick — noorte töö algataja veebr. 1921 kuni maini 1922.

Miss Elisabeth Curtiss Tall. ühingu üldsekretärina ja K. N. N. Ü. liidu töö algatajana veebr. 1922 kuni dets. 1925.

Aug. 1924 aastast peale asub üldsekretäri kohale kohalik jõud prl. Helene Pöld.

Mrs. Alice Foy, noorte töö sekretär — sept. 1921 kuni sept. 1923.

Prl. Olga Nicolajevski, vanem. klubide organiseerija — sept. 1922 kuni sept. 1924.

Miss Lois Diehl, Eesti K. N. N. Ü. nõuandja sekretär, liidu töö organiseerija ja töö laienduse algataja — veebr. 1926 — sept. 1929.

Miss Clara Roe — august 1929 — mai 1930.

Miss Chesta Mitchell alates sept. 1930 kuni käesoleva ajani. Kohalikest töötajadest, kes meie hulgas on töötanud peagu töö algusest, on lahkunud järgmised isikud:

Pr. Olga Hoeningen-Huene — lahkus surma läbi (raamatu- pidaja K. N. N. Ü. töö juures 1920 — okt. 1926.).

Pr. Vassa Desen, vene töö sekretär sept. 1922 — märts 1930.

Pr. Vera Korff, haridustöö sekretär juulist 1920 — veebr. 1931, lahkus teenistusest vabal tahtel.

Prl. Olga Ehkman, kantseleiametnik 1921 kuni märtsini 1931, astus K. N. N. Ü. liidu teenistusse.

Prl. Marta Sommer, noorsoo töö sekretär ja kafeteria juhataja okt. 1921 kuni sept. 1931. a., lahkus ametist vabal tahtel.

Huvitav on jälgida, kuidas ühingu töö on kasvanud järkjärgult 10 aasta kestes:

1922. aastal töötavad ühingu juures järgmised toimkonnad:

Haridustoimkond

Noorte töö toimkond.

Siis kasvavad juure:

1923. aastal — liikmete toimkond
usulise kasvatuse toimkond
majandustoimkond
rahandustoimkond.

1924. aastal — kohakuulamistoimkond
täiskasvanute klubide liit.

1925. aastal — kirjandustoimkond
käsitöötoimkond.

1926. aastal — lastekasvatajate kool
lasteaed
laulukoor (läks laiali 1930).

1927. aastal — kafeteria
tervishoiuosakond.

1928. aastal — vene töö iseseisev toimkond
eesti emade komitee.

1929. aastal — ühines G. G. maleva K. N. N. Ü-ga.

1930. aastal — töö vabrikuis
vene emade komitee.

Peale selle on ühingus töötanud ajutised komiteed suvi-
konverentside ja koolide korraldamiseks.

10 aasta jooksul on peetud järgmised konverentsid :

I. 1923. aastal Asaris, Riia rannas. — Teem: Meie aja
kristliku naise probleemid ühenduses tema kodu, töö,
usu ja ümbruskonnaga.

II. 1924. aastal Udrias. — Teem: Elutäius. Mina
olen tulnud, et teil elu oleks ja kõike rohkesti.

III. 1925. aastal Bullenis, Riia rannas — Teem: Krist-
lik naine ja praegune maailma seisukord.

IV. 1926. aastal Udrias. — Teem: Inimkonna uuene-
mine isiku uuendamise läbi.

V. 1927. aastal Udrias. — Teem: Kasutult elamise hä-
daoht.

VI. 1928. aastal Siguldas. — Teem: Armastus ja rõõm.

VII. 1929. aastal Udrias. — Teem: Vastutus kui rikasta-
mine ja arendamine.

VIII. 1930. aastal Udrias. — Teem: Kristlikkus isiku, pe-
rekonna ja rahva elus.

Konverentsi rühm Udria rannas.

Suvikoolid ja juhtide kursused :

- 1922 Sillamäel — piiblitunnid, tehnilisi küsimusi.
- 1924 Udrias — piiblikool ühingu tegelasile ja sekretäridele.
- 1926 Udrias — kahepäevane kasvatusteaduslik kursus.
- 1927 Lätis — piibliharutusi, diskussioone hingeteadusest, rühmatöö j. n. e. — kursus lõppeksamitega.
- 1927 Tallinnas — kahepäevane kursus juhtidele — juh. prl. Olga Meyendorff — ülemaailmse K.N.N.Ü. sekr. Teem: Mis tähendab olla G. R. juht?
- 1928 Tallinnas — kursus Eesti ühingute juhtidele. — Lektoriks prl. dr. A. Fröhlich — Saksamaa kristl. ühingu tegelane. Kavas olid järgmised ettekanded:
 Noorsugu ja perekond: vanem põlv ja noorsugu autoriteedi küsimus.
 Noorsugu ja avalikkus: õigustunne, komme ja kõlblus, elukutse, riik, rahvuskond või riikluskond.
 Noorsoo maailmavaate häda: materialism, idealism, teadus ja usk, vabausk või usutunnistus.
 Noorsugu meie usulise ühiskonna liikmena: kirikus, usulahkmes, ühingus, jumalariigis.
- 1928 Siguldis. — Teem: Isik ja ühiskond. Tehnilised diskussioonid: Kuidas võiksime seada ühingu toimkondade tööd paremale järjele? Ühingu ja sekretäride vahekord.
- 1928 Tallinnas — usulise töö konverents noortele. — Teem: Jumal ja elu.
- 1929 Tallinnas — kursus Eesti ühingute juhtidele. Teemid: Kuidas äratada tütarlapses huvi usuliste küsimuste vastu. Tundeelu ja vaimse töö tervishoid. Rühmatöö metoodika. Eesti kirjandus.
- 1929 Tallinnas — juhtide kool. Teem: Naine ja tööstuslikud ja sotsiaalsed probleemid.
- 1930 Tallinnas — kursus Eesti ühingute juhtidele. Usuline ettekanne: Önnistegija vaade aususele ja tõe. Uuemad pedagoogilised meetodid kristliku iseloomu kasvatusel.
- 1930 Udrias — suvikool. Teemid: Usuline kasvatus. Usuline elamus. Usuvastane tendents ja praegusaja usulised voolud. Töö alustamine maal.

Noorte töö 10 aasta kestes:

31. dets. 1922 — eesti	G. R. klubisid 10 — 203 liiget
„ 1923 — „	„ 8 — 149 „
„ 1924 — „	„ 11 — 238 „

31. dets. 1925	— eesti	G. R. klubisid	15	— 328 liiget
" 1926	— "	"	15	— 277 "
" 1927	— "	"	20	— 325 "
" 1928	— "	"	21	— 347 "
" 1929	— "	"	20	— 362 "
" —	" G. G. rühmi	"	5	— 113 "
" 1930	— "	"	24	— 431 "
		G. G. rühmi	8	— 117 "

G. R. konverentsi teemid ja koht.

1. 1923 — Sakus „Otsida ja anda parimat“.
2. 1924 — Udrias „Oleviku naisnoor tuleviku tagatisena“.
3. 1925 — Kukulinnas „Armastus, suurim eluväärtus“.
4. 1926 — Udrias „Mina ja kool“.
5. 1927 — Jänedal „Meie nüüdisaja noorsoo tähtsaimad ülesanded“.
6. 1928 — Udrias „Elurõõm“.
7. 1929 — „ „Elumõte“.
8. 1930 — „ „Väärtusi, milleks elada“.

Huvitav oleks vast ehk ühingu liikmeile kuulda teiste arvustusi meie 10-aastase töö kohta. Seetõttu lisame siia juure P. A. Ü-de uurimiskomisjoni „Survey“ juhi dr. Johnsoni arvamise Eesti K. N. N. Ü. tööst (uurimus toimus oktoobrist 1929 — juunini 1930):

„Üldmulje, mille saab erapooletu vaatleja K. N. N. Ü. tööst, on terviklikkus, kandvate jõudude intelligentsus ja osavus töös. Ühingu töö on kõigepealt liikumine, mis ühendab naisi ja tütarlapsi ühiseks liikmeskonnaks. Usuline element on aluseks kogu tööle.

Juhid Eesti K. N. N. Ü-s on sellised, nagu neid soovitakse leida mujalgi. Neid iseloomustab õige arusaamine ühingu sihist, vastutus töös ja püsivus. Need naised moodustavad rühma, kelle kätte võib rahulikult usaldada ühingu töö ja esindamise.

Eesti ühing on näidanud, et ta võib teha tööd iseseisvalt, sest Ameerika sekretär on olnud seni ainult nõuandjaks.

Tänu eeskujulikult juhtivaile jõududele on ühing hästi kasvanud ja moodustanud terviku. Kuna Eestimaa varanduslikust seisukohast pakub väga piiratud võimalusi, siis on aineiline toetus Ameerikast veel kauemat aega soovitav, et aidata hoida võidetud pinda. Muidu aga peame tunnistama, et K. N. N. Ü. Eestis on täisealine.“

Pilte K. N. N. Ü. elust.

Esimesed ühingu ruumid, „Klubituba“.

Demonstratsioon börsi saalis „Kasutub laud“.

Lasteaed.

Pilte K. N. N. Ü. elust.

Demonstratsioon börsi saalis „Kaetud laud“.

Laste mängurühm Balti Puuvillavabrikus.

Pilte K. N. N. Ü. elust.

G. R. õnnistamine.

Ühingu einelaud „Cafeteria“.

1931. a. tegevuse aruanne.

Vaadates tagasi K. N. N. Ü. tegevusele 1931. aasta kestes leiame, et töö on liikunud edasi peagu endiste aastate eeskujul. Ei ole ehk märgata suurt arvulist juurekasvu liikmeskonnas, küll aga nii mõneski töõharus süvenemist töösse, uute võimaluste ja teede otsimist vaimse isiku arenemises. Tõsise tänutundega südames võime ütelda — seni on meid Jehoova aidanud.

Ühingu tööd juhatas 1931. aastal 19-liikmeline juhatajate kogu, millesse kuulus 10 eestlast, 4 venelast ja täiskasvanute klubide liidu juhataja, kes ühingu põhikirja järgi kuulub klubide esindajana täisõigusliku liikmena juhatajate kogusse:

Juhatajate kogus olid 1931. aastal:

- Pr. Aliine Aule — juhataja
- „ Julie Uesson — juhataja abi
- „ Agnes Wahl — juhataja abi
- „ Sinaida Krutikova — kirjatoimetaja
- Prl. Hilda Tamm — rahandustoimk. juhataja
- Pr. Vera Tofer — rahandustoimk. liige
- Prl. Meeta Lampe — liikmetoimk. juhataja
- Pr. L. Kallas-Poska — tervishoiukom. juhataja
- „ Antonie Pachel — majatoimk. juhataja
- „ Irma Hasenjäger — cafeteria toimk. juhataja
- „ Marta Bellen — sotsiaaltöö toimk. juhataja
- „ Helene Pilar-Pilchau — usulise kasv. toimk. juhataja
- Prl. Aliine Herman — tütarl. töö toimk. juhataja
- „ Amanda Hiob — klubkomitee juhataja

- Pr. Linda Larsen — klubliidu juhataja
 „ O. Amoretti — haridustoimk. liige
 „ Natalie Michelson — vene toimk. juhataja
 „ Margarita Kaigarodova — vene toimk. liige
 Prl. Elisabeth Haller — kohakuulamistoimk. juhataja.

Juhatajate kogul oli aasta kestes 9 istungit. Juhatus tuli kokku 12 korda.

Iseäralise tänutundega peame tuletama meele kaht juhatajate kogu liiget, kes oma kuueaastase tegevuse järele ei saa enam tulla tagasi valimisele meie põhikirjas ettenähtud juhatajate kogu liikme ametiaastate pikkuse tõttu. Need on: 1) prl. Aliine Herman, kes on ustavalt ja huviga juhatanud meie tütarlaste tööd kogu oma ametiaja kestvusel ja õige aktiivselt võtnud osa Tallinna K. N. N. Ü. esindajana sama aja vältel K. N. N. Ü. liidu organiseerimistööst, olles ühingute vahelise „Ühistöö“ toimk. juhataja; 2) pr. Vera Tofer, meie soojasüdameline külaliste ema ja ustav rahandustoimkonna liige. Me kõik ütleme neile südamliku tänu hoolsa töö eest, aga ka ühtlasi: „Lahkumine juhatajate kogust ei tohiks meid lahutada — meid seob kindlasti ühine siht ja ühine tee.“

Liikmeskonna üldkoosolekuid oli aasta kestes 3: 2. veebr. — aasta peakoosolek, 29. mail — jooksva aasta töö aruanded, 8. dets. — 1932. aasta rahalise eelarve kinnitamine.

K. N. N. Ü. tegevusse on toonud õige palju raskusi paljude elukutseliste jõudude ametist lahkumine. Meie oludes, kus sotsiaalseks tööks ei leidu sellekohase eriharidusega isikuid, on vilunud tööjõu lahkumine kaotus ja uue asemiku leidmine kristlikuks kasvatustööks suurimaid ülesandeid. Sekretäride kogust lahkusid aasta kestes järgmised isikud:

1. Pr. Vera Korff — 1. veebr. 1931 — vabal tahtmisel. Ta on seisnud Tallinna K. N. N. Ü. teenistuses haridustöö sekretärina ühingu algpäevist, on olnud ustavaimaid ühingu tööloojaid ja algatajaid.

2. Prl. Olga Ehkman — 1. märtsil 1931. aastal. Astus K. N. N. Ü. liidu teenistusse. Oli Tallinna K. N. N. Ü. teenistuses ligemalt 10 aastat kantselei asjaajaja-sekretärina.

3. Prl. Marta Sommer — 27. sept. 1931. a. — vabal tahtmisel. Oli oktoobrist 1921. kuni sept. 1927. noorsootöö sekretäriks ja 1. sept. 1927. — 27. sept. 1931. a. kafeteria juhatajaks.

Siis õnnestus Tallinna K. N. N. Ü-l saada teist korda Põhja-Ameerika Ühendriikide K. N. N. Ü. professionaalse kooli „National Training School“ rahvusvahelise stipendiumi oma klubitöö sekretärile prl. Ella Kirschbaumile, kes viibib praegu õppeaastal Ameerikas. Ka temale oli ühing sunnitud võtma asetäitja. Seega on astunud Tallinna sekretäride kogusse 1931. aasta kestes kolm uut isikut.

Praegu töötavad ühingu järgmised sekretärid:

Prl. Helene Pöld — üldadministratiiv-sekretär (pool aega)

Pr. Elfriede Loosberg — majandussekretär

Prl. Ella Kirschbaum — vanemate klubide sekretär
(praegu Ameerikas)

„ Dagmar Jürgenson — 1. sept. 1931. van. klubide
asetäitja sekretär

„ Gerta Anderson — nooremate eesti klubide sekretär

Praegune K. N. N. Ü. juhataja pr. A. Aule.

Pr. Kiira Andreesen — vene töö sekretär (pool aega)

Prl. Aleksandra Tennisberg — 1. sept. 1931. a. vene töö
sekretär (pool aega)

„ Agnes Langell — kantselei juhataja

„ Hildegard Eller — raamatupidaja

„ Aliide Kuum — kafeteeria juhataja.

Sekretäride kogu koosolekuid oli aasta jooksul 37, kus arutati jooksvat tööd. Sekretäride korralised koosolekud olid igal teisipäeval kella 10:30—1. Eriline sekretäride päev peeti 14. mail Kulnas Kärneri talus teemil: „Kus seisame praegu ja kuhu peame suunduma tuleval tegevusaastal.“

Ühingut külastasid aasta kestes: K. N. N. Ü. ülemaailmse liidu noorsootöö sekretär Miss Marianne Mills, K. N. N. Ü.

ülemaailmse liidu usulise töö sekretär Miss Rodina Matuškova-Šustlerova. Mõlemad võtsid osa lektoritena noorte tööjuhtide kursusest. Miss Florence Mc Carthy — P.-A. Ü-de K. N. N. Ü. liidu finantssekretär, ja Miss Doris Boss — St. Joseph. U. S. A. K. N. N. Ü. noorte töö sekretär.

Suursündmuseks ühingu elus oli 10-da aastapäeva pühitsemine. Aineliselt raske aja tõttu loobuti suurejoonelisest pidustusest, kuid siiski kujunes see päev pidupäevaks ühingu elus. Aastapäeva mälestati piduliku tänujumalateenistusega Jaani kirikus. Jutlustas prof. dr. B. Rahamägi Tartust. Jumalateenistusele järgnes liikmeskonna omavaheline koosviibimine K. N. N. Ü. ruumes, kus tuletati meele sündmusi ühingu minevikust ja meie laialdast sõprade ringkonda suures maailma peres.

Toimkondade tööst võttis osa vabatahtlikke tööjõude:

Juhatajate kogu ühes kandidaatidega	23	liiget
Rahandustoimkond	16	„
Majandustoimkond	9	„
Usul. kasv. toimk.	21	„
Kehakasvat. toimk.	8	„
Kirjandustoimkond	23	„
Liikmete toimkond	19	„
Tütarlaste töö toimk.	10	„
Haridustoimkond	11	„
Käsitöö	7	„
Kafeteeria toimk.	5	„
Kohakuulamine	4	„
Sotsiaaltoimk.	7	„
Vene komitee	10	„
Klubide komitee	5	„

Kokku 178 inimest. Pealeselle täiskasvanute klubiliidus 2 esindajat igast klubist ja noorte klubide juhte 21.

Ühingu liikmeskond:

Ühingul oli hääleõiguslikke liikmeid 1. jaan. 1931. a.	274
Aasta jooksul tuli juure	40
	314
Aasta kestes lahkus	8
31. dets. 1931. a. oli K.N.N.Ü-l hääleõiguslikke liikmeid	306
Eesti Girl-Reserve 16 rühma	296 liiget
Saksa 1	16 „
Girl-Guide 7	136 „
Vene Girl-Reserve 7	97 „
Täiskasvanute klubisid 23	495 liiget
Kokku liikmeid	1.346

Liikmeskonna sisemistest muudatustest peaks nimetama senise kom. juhataja pr. M. Barchova lahkumist, kes juhata. kogust väljalangemisega andis üle kom. juhatuse prl. M. Lampele. Senise sekretäri prl. O. Ehkmani asemele, kes märtsikuust alates jäi täielikult K. N. N. Ü. liidu palgaliseks ametnikuks, tuli A. Langell.

Liikmete toimk. koosolekuid oli aasta jooksul 9, liikmete omavahelisi koosviibimisi-teeõhtuid ka 9. Peale ühingusse puutuvate teemide arutati neil õhtuil ka teisi liikmeskonda huvitavaid küsimusi.

Jaanuaris kõneles prl. H. Tamm ühingu rahandusest. Veebruaris — ühingu ajaloost ja Ameerika ühingust — miss Mitchell. Märtsis korraldas usul. kasv. kom. vaikselt nädalal palvetunni, millest võttis osa ka ühingu liikmeskond. Aprillis kõneles prl. Anna Raudkats teemil: Kuidas veeta vaba aega? Mais oli uutele liikmeile informatsioonkoosolek ja hiljem uute liikmete õnnistusaktus. Septembris korraldasid konver. saadikud konverentsi aruannete õhtu ettekannetega. Oktoobris kõneles hra dir. Vestholm muljeist Ameerika reisilt. Novembris olid N. M. K. Ü. ja K. N. N. Ü. liikmed palvenädala puhul ühisel palvekoosolekul. 20. dets. oli ühingu jõulupuu ühingu täiskasv. liikmeile ja Girl-Reserve'idele.

Usulise kasvatuses töö 1931. aastal.

„Tundke Jehoovat, sest nemad kõik peavad mind tundma, nii hästi nende pisukesed kui nende suured, ütleb Jehoova“.
Jer. 31:34.

„Ja kui teie mind nõuate kõigest omast südamest, siis annan ma ennast teile leida“.
Jer. 29:13—14.

„Sest ootus on su viimsel ajal, ütleb Jehoova, ja lapsed tulevad tagasi oma rajadesse“.
Jer. 31:17.

Lootes Jumala abile ühingu usulise kasvatuses toimikond püüdis viia ühingu liikmeid Jumala tundmisele lootuses, et „lapsed tulevad tagasi oma radadesse“, kui aeg jõuab kätte. Toimikonna liikmed, tundes oma ülesande suurust, tulid kokku ühiseks vaiksuseks palveks igal pühapäeval. Anti kõik selle hoolde, kelle käes on valitsus, jõud, kes tunneb inimhinge ja armastab teda. Usulise kasvatuses toimikonna koosolekuid oli aasta kestes 13.

Toimikonna korraldusel olid järgmised jumalateenistused:

14. märtsil ühingu 10. aastapäeva puhul Jaani kirikus — kõn. prof. Rahamägi; emadepäeva jumalateenistus Jaani kirikus — kõn. õp. Sternfeld; 8. novembr. palvenädala jumalateenistus koos teiste kristl. ühingutega — kõn. õp. Gnadenteich — Tapalt.

Aasta kestes korraldati õhtul vaikselt tunnid:

1. jaanuaril „Kristuse läkitus maailmale“ — kõn. prl. A. Hermann — 32 os.
2. Vaikse nädala palvetund — kõn. hra L. Raudkepp — 38 „
3. Vaikne tund maikuu — kõn. õp. Sommer . . . — 28 „
4. Vaikne tund oktoobrikuus — kõn. õp. Hasselblatt — 20 „
5. „ „ palvenädalal — „ „ Bidder . . . — 45 „
6. „ „ „ — „ „ Kubu . . . — 50 „
7. „ „ „ — „ „ Walter . . . — 30 „
8. „ „ „ — „ „ Sommer . . . — 40 „

Novembrikuus sõprusnädalal korraldati ühine palvekoosolek N. M. K. Ü. ja K. N. N. Ü. liikmeile. Kõn. õp. Sternfeld. Osav. 150.

9. Vaikne tund detsembrikuus — kõn. õp. R. Walter — 40 os.

Palvenädala ajal peeti klubi liikmete soovil järgmised kõned: Vajadus selgema arusaamise järele elu otstarbest

— õp. Tallmeister — 45 isik.

Vajadus distsiplineeritud elu järele — õp. Kubu . . . — 50 os.

Vajadus rahu järele — pr. Mõru — 40 „

Vajadus kristl. vaimu järele majandusl. vahekorris

— prl. Hiob — 20 inim.

Sekretäride kogu tuli kokku ühiseks palveks palvenädala kestes 3 korda ja 1 kord peeti ühine palvekoosolek N. M. K. Ü. sekretäridega. Kõneles praost H. Pöld.

Piiblitunnid täiskasvanud klubide liikmeile olid 1 kord kuus.

Esimesel poolaastal juhatas piiblitunde hra Oras, teisel poolaastal prl. A. Hiob. Teemiks: Jeesuse tähendamissõnad.

Sekretäride piiblitunde oli 7 teemile: Kristuse viis ja meie viis. Juhatasid sekretärid ise kordamööda.

Täiskasvan. klubides olid diskussioonid järgmistele teemidele:

Kristlik naine kõlblushoidjana

Kristliku naise eluaated ja ülesanded

Kristlikkus igapäevases elus

Sadhu Sundar Singh

Kristliku armastuse jõud koduses elus.

Noorte klubides oli usulisi läbirääkimisi teemidel: „Kannatused ja kiusatused elus“, „Noored ja usk“, „Armastus Jumala vastu“ j. m.

Siin oli iga tegevusala: kõnelused noortega, õnnistamise ettevalmistus, seaduste seletamine, hea võimalus kõnelda sellest, kes annab noortele tugevust ja jõudu. Oli tunda huvi usuliste küsimuste vastu. Tulles konverentsilt noored leidsid, et piiblitunnid andsid neile kõige rohkem sellest, mida nad ootasid. Sügisel asutati väike piiblirühm, mis asus Jeesuse elu uurimisele.

TARTU ÜLIKOOLI

RAAMATUKOGU

Usulise kasvatuse toimkonna liikmed külastasid klubisid 3 korda aastas (vaiksel nädalal, nelipühi ajal ja jõulu ootel) ja valmistasid teed sellele, kes tahab asuda inimhinge ja seda puhastada.

Sügisel korraldati misjoninädal. Misjoni juhataja praost Põld kõneles 4 koosolekul misjonitööst. Osa võttis 162 inimest.

Suurimaks üsuelu kasvatajaks ja süvendajaks noortele kujunevad K. N. N. Ü. suvikonverentsid, suvikool ja juhtide kursused, mis püütakse ära pidada maal vabas looduses eemal linna kärast ja mürast. 1931. aasta kestes oli neid neli.

I. Noorte juhtide kool Tartus, teemile: Kristus ja usk — juhatas prl. R. Matuškova. Usuline töö klubides — juhatas prl. M. Mills.

II. Suvikool ühingu suvikodus Udrias 16.—22. juunini. Kooli kavaskas oli piibliarutuse teemiks Luukase evangeelium, milles ta erineb teistest evangeeliumidest. Juhatas pastor F. Jürgenson, Vigalast. Teine rühm käsitas Jakoobuse kirja prl. M. Põllu juhatusel. 9 tundi usulist psühholoogijat — prof. W. Gruehn. Rühmatöö metoodika — prl. Hamlen. Lõpuks ühine armulaua-jumalateenistus Vaivara kirikus. Osavõtjaid Tallinnast 16

III. Suvikonverents täiskasvanuile 26. juunist — 3. juulini. Teem: Naine kui Kristuse aadete kandja perekonnas ja ühiskonnas. Matt. 6:33, 5:47, 7:7. Osavõtjaid Tallinnast 43.

IV. G. R. konverents Udrias 6.—12. juulini. Teem: Kas igaüks on oma õne sepp? Mottoks: Sinu riik tulgu. Konverentsi kestes peeti järgmised piiblitunnid: Sinu riik tulgu. Meie igapäevast leiba anna meile tänapäev. Tee tööd ja palu jumalat. Noorur — jumalariigi ehitaja. Konverents avati ja lõpetati piduliku jumalateenistusega. Osavõtjaid Tallinnast oli 41.

Haridus-kasvatuslik töö.

Noorte töö.

1931. aasta alul töötas noorte osakonnas 40 kooliõpilasarühma 686 liikmega. Kevadel kooli lõpetanud 5 klubi lahkus noorte osakonnast. Nende liikmed astusid ühingu täiskasvanute klubide ridadesse; üksikud, neist töötades noorte klubide juhtide toimkonnas, leidsid uue tegevusala. Aasta kestes lõpetas tegevuse 4 klubi: osalt ühineti teiste klubidega, osalt nõudis seda ka koolitöö. Klubide arv suurenes 2 uue klubiga.

31. dets. 1931. aastal oli ühingus noorliikmeid:

16 eesti Girl-Reserve klubi	296 liikmega.
1 saksa kl.	16 „
7 Girl-Guide rühma	136 „
7 vene Girl-Reserve klubi	97 „

31

545 liiget.

Möödunud aasta tegevus jätkus harilikus korras. Noorte tööd juhtis 10-liikmeline noorte töö toimkond, kes 8 koosolekul arutas noorte elu ja tööd puutuvaid küsimusi.

Peatuti küsimuse juures, kuidas rakendada noori tööle, kuidas arendada nendes isetegevust. Toimkonnas töötasid:

- Prl. A. Hermann — toimkonna juhataja — K. N. N. Ü. juhat. kogu liige
- „ M. Tiks — pr. Lenderi gümnaasiumi esindaja
- „ Alice Raudkats — kommertsgümni. esindaja I poolaastal
- „ Zoe Feodorova — „ „ II „
- Pr. Ostrat — linna I tütarl. gümni. esindaja
- „ Magnus — esindaja emade toimkonnast
- Prl. Endla Kukk — Girl-Guide'ide staabi liige
- „ E. Tamm — esindaja juhtide kodust
- Pr. K. Andreesen — K. N. N. Ü. noorte töö sekretär
- Prl. A. Tennisberg — „ „ „ „
- „ G. Anderson — „ „ „ „

Noorte toimkonna juhatusel töötab ühingus rühm vabatahtlikke juhte, kes on abiks noortele nende töös ja püüdeis. Esimesel poolaastal oli neid arvult 22. Aasta kestes lahkus mitmesuguseil põhjusil 10 juhti — uusi tuli juure 3. Juhtide töö ühtlustamiseks ja juhtide ettevalmistamiseks peeti aasta jooksul 13 koosolekut. 8 juhti võttis osa juhtide kursusest Tartus. Teemiks oli: Juht ja ta omadused. Tütarlaps üleminekuaastate ajajärgus. Juhatas prl. Mills. (Vaata usuline töö.)

Noorte klubide esinduskogu (klubliit) koosolekuid peeti 1 kord kuus. Ta ülesandeks oli sõbraliku vahekorra loomine klubide vahel. Siin selgitati töö põhimõtteid ja juhti klubitegevust noorte algatusel ja koostöös.

Klubliit korraldas aasta jooksul:

2 G. R. pidu — konverentsi fondi heaks

Klubide vahelised võrkpalli võistlused (võistles 13 rühma) Tervishoiunädala lõppõhtu ülihuvitava eeskavaga — osa võt. 135 inim.

Emadepäeva aktuse

Abiturientide konverentsi. Teem: „Meie ülesanded, kui astume ellu“

Sõprusõhtu novembrikuus. Õhtu kujunes huvitavaks — osavõtt oli kooliolude tõttu väike.

Piiblitunde klubi liikmeile.

Aasta jooksul korraldati 2 aktust uute liikmete vastuvõtmiseks. Töotuse andis 88 noorliiget. Noored võtsid osa ühingu 10. aastapäeva, emadepäeva- ja palvenädala jumalateenistustest. Klubliidu tööd elustas ülemaailmse ühingu noorte töö sekretäri miss Mills'i külaskäik. Klubide liikmed olid kirjavahetuses teiste maade tütarlastega. Kevadel saabus kingitusi ühelt Ameerika Girl-Reserve'ilt ja sõbrusnädalaks tervitusi, albumeid, rahvuslippe mitmelt maalt. Suvikonverentsi päe-

vad töid süvenemist töösse ja rõõmu. Tallinnast oli osavõtjaid 36. Konverentsi teemiks oli: „Kas igatüks on oma õnne sepp?“. Suvilaagrist võttis osa 15 tütarlast.

Klubide töökava oli mitmekesine ja näitas noorte huviküllust.

Noortel oli aasta jooksul 677 koosolekut 7799 osavõtjaga:

Asjaajamiskoosolekuid — kava kokkuseadmine, läbirääkimised tehnil. töö üle	267	koos. —	3031	osavõtjaga.
Muusika-, lauluõhtuid	7	” —	98	”
Aastapäevi, jõuluõhtuid, sõprusõhtuid	69	” —	804	”
Käsitöökoosolekuid	30	” —	311	”
Keedukursusi	22	” —	261	”
Mänguõhtuid, loenguid tervishoidl. küsimuste üle	63	” —	717	”
Matkamisi	17	” —	172	”
Kirjanduskoosolekuid	40	” —	448	”
Mitmesuguseid loenguid ja läbirääkimisi	89	” —	1100	”
Usul. töö: piiblitunnid ja usul. disk.	31	” —	330	”
G. G. ja G. R. seaduste seletamine	32	” —	371	”
Õnnistamise ettevalmistus	11	” —	156	”
677 koos. — 7799 osavõtjaga.				

Klubides oli ettekandeid ja läbirääkimisi järgmistel teemidel:

- Tütarlapse hingeelu
- Tütarlapse huvid
- Enesekasvatusest
- Lauakatmisest
- Mis on õnn? j. n. e.

Hoolekandetöö klubides juhatas tütarlapsi ligimese teenimisele ja kohusetundele. Klubides töötasid kolmeliikmelised hoolekandetoimkonnad, kes järjekindlalt külastasid klubi hoolealuseid. Mõned rühmad tegid seda tööd suure armastusega ja täitsid G.-R. seadust „Ole valmis aitama“ õiges meelsuses ja arusaamises.

Girl-Reserve'idel olid aasta jooksul järjekindlad mängutunnid. Kava mängutundidel oli juhuslik, tuleval aastal loodetakse seada mängutundide kava paremale alusele.

Noorte töö toimkonna alla kuulub ka gaidide maleva.

Malevas oli 6 girl-gaidi rühma ja 1 hellakeste rühm — kokku 136 liiget. Maleva tegevust juhtis maleva staap ja juhtkogu, kusjuures mlv. staap otsustas ja kinnitas laiemaulatuslikke ja põhimõttelisi küsimusi, kuna juhtkogu juhtis tegelikku tööd. Juhtkogu koosolekuid oli 22.

Peale hariliku töökava rühmades maleva liikmed võtsid osa järgmistest üldettevõtetest:

Korraldati jõulupuu ühes skautidega ja võeti osa emade-päeva pühitsemisest.

Rühmadevahelisi võistlusi oli võrkpallis, ping-pongis, koroonas ja eriti huvitavaks kujunes matkamis-võistlus.

Töotuse andmise aktused ühendasid gaide 2 korda aastas. Töotuse andsid 22 gaidi.

Üleriiklik gaidide juhtide nõupidamine oli Tallinnas Tallinna maleva korraldusel ja 3 gaidide juhti võtsid osa K. N. N. Ü. juhtkursusest.

Suvel korraldas malev kahepäevase laagri K. N. N. Ü. suvikodus Udrias. Osavõtjaid oli 20.

Ühingu noorte toimkonna juures töötab emade toimkond 15 liikmega. Koosolekuid peeti 2 korda kuus (aasta kestes 16 koosolekut). Töökavas olid järgmised ettekanded:

Usulise kasvatuses tähtsus noorte elus — prl. Hiob.

Ühingu rahandusest — prl. Anderson.

Usk ja kodune kasvatus — pr. Barchova.

Sisehaigused — dr. Bekman.

Tütarlaste hingeelu — pr. Möllits-Mägi.

Mida loevad meie noored — pr. Susi.

Rahuaate teostamine kasvatuses — G. Anderson.

Korraldati teeõhtuid kutsutud külalisile — emadele — ja võeti osa ühingu poolt ettevõetud korraldustest.

Отчет годовой работы Русского отдела Х. С. М. Ж. за 1931 г.

1931 г. прошел под знаком налаживания духовной работы среди членов Союза. Трудность поставленной задачи заключалась в том, что духовные запросы молодежи необходимо было согласовать с практическими, жизненными требованиями, которые весьма живо интересуют девочек и девушек готовящихся вступить в жизнь.

Темы и общее направление работы клубов давалось самими девочками и Союз, находя соответствующих докладчиков и лекторов, устраивая лекции и дискуссии, стремился ответить на все запросы.

1. Как и в предыдущие годы всей русской работой руководит Русский Православный Комитет, под председательством г-жи О. О. Немерович-Данченко. Комитетом помимо текущей работы были организованы трехдневные курсы для русских руководительниц, с широкой и интересной программой. В программу курсов вошли доклады сотрудников-секретарей Центрального Всемирного Союза г-жи Матушковой и г-жи Мильс, проведенных дискуссии на темы: «Христианство в жизни молодежи» и

«Руководитель: его личность и работа». Г-жой Зель (Tartu) был прочитан курс психологии девочки-подростка. Проф. Совэ прочел доклад на тему: «Обрядность православной церкви». Кроме этих лекций и докладов руководительницы занимались ручным трудом, практикой и теорией подвижных игр для девочек.

По инициативе Русского Православного комитета был организован Комитет матерей.

2. Комитет матерей оказал большую помощь в общем руководстве работой и был организован 2 марта 1931 г. под председательством г-жи В. А. Грауэн, приняв деятельное участие в русских Г. Р. как доброжелательной критикой так и личной помощью своих членов, по-сильно делившихся с девочками и руководительницами своими знаниями жизни. Живой и душевный отклик матерей нашей молодежи был большой моральной поддержкой руководителям и имел влияние на всю деятельность этого года.

Весной 1931 г. Комитет организовал бесплатные курсы шитья летних платьев под руководством членов комитета г-жи Кампус и г-жи Никитиной. Всего в течении года комитет собирался 14 раз.

3. В 1931 году в Союзе работало 8 клубов русских девочек, причем 5 клубов при Р. Р. Г. Г. и 3 клуба при Р. Г. училище. Число членов в течении года 123.

В программу старших клубов вошли доклады и беседы на отвлеченные, практические и общеобразовательные темы, экскурсии и т. д.

Из затронутых в течении года тем наиболее значительными были: Цикл докладов по философии (клуб Ласточка); цикл докладов о материнстве (клуб Подснежник); серия докладов об астрономии (клуб Звездочка), «Наука и вера», «Долг» (клуб Фиалка), «Современная живопись» (клуб Ласточка), «Значение финансового вопроса» (клуб Ласточка), «Общественная жизнь и отношение к ней» (клубы Фиалка и Подснежник), «Россия» (клуб Луч) и т. д.

Всего в течении года было:

24 доклада

40 собеседований

5 практических занятий

7 экскурсий

Младшие клубы занимались преимущественно ручным трудом и подвижными, спортивными играми.

В области религиозной работы затронуты были следующие темы:

Подготовка к причастию.

Молитва.

Аскетизм.

Беседы о непонятных местах в Евангелии.

Св. Мощи и т. д.

В религиозной работе принимали участие о. о. Иоанн Богоявленский и Г. Алексеев.

Большим и значительным событием в жизни наших младших членов было посвящение. В 1931 г. посвящались 22 девочки. Посвящение прошло в торжественной обстановке. В день посвящения 21 ноября (День Введения во храм Пресвятой Богородицы) девочки присутствовали при богослужении в Казанской церкви, после чего торжественный обряд посвящения был проведен в помещении Союза. Сознательно и серьезно новые Герл Резервы обещали стремиться я... (текст обещания).

Работу в отдельных клубах вели взрослые руководительницы.

Общими начинаниями Русских Герл Резерв руководил клуб Русских Лидеров «Руль» организовавший вечер русских Г. Р., молебен и дружеский чай во время недели «Молитвы и Дружбы».

«Руль» принимал также деятельное участие в курсах руководительниц. Весьма важным событием в жизни отдела было предоставление г-ном Горбачевым в пользование отдела специальной русской комнаты. Комната эта, дающая возможность русским девочкам иметь свой уголок, получена весьма недавно и на ее использование возлагаются большие надежды.

Помимо всей работы отдел принял участие в общей жизни Союза, участвуя:

в финансовой недели,

в недели здоровья,

в праздновании 10-го юбилея Союза,

в праздновании «Дня Матери»,

в недели «Молитвы и Дружбы»,

в летней конференции.

По примеру предыдущих лет летняя конференция Г. Р. имела место в Удриас и продолжалась семь дней. В конференции приняло участие 6 русских девочек из ревелских клубов и одна из юрьевского.

Общая тема конференции «Является ли человек кузнецом своего счастья?» и религиозная тема «Да придет Царствие Твое». Основная тема была проведена К. П. Андресен и религиозная о. Троицким из Ревеля. Богатая природа и общия условия жизни располагали к работе и откровенности и результаты конференции можно считать вполне удовлетворительными. Наиболее ярким моментом конференционной жизни была безусловно все-

нощная, отслуженная в Силамяжеской церкви. Всенощная произвела большое впечатление и на неправославных присутствующих, причем до службы о. Троицким была рассказана сущность всенощной. Храм не мог вместить всех молящихся и часть службы происходила под открытым небом.

При русском отделе продолжает работать Русское Спортивное общество «Русь».

Täiskasvanute klubid.

Klubliidu koosolekuid oli 8. Juhatuse koosolekuid 12. Juhatajaks oli prl. J. Muri, abiks pr. L. Larsen, kirjatöimetajaks I poolaastal prl. H. Salman, II poolaastal prl. E. Kirsch, abiks prl. H. Toonfeld, laekuriiks prl. A. Czimansky, abiks prl. A. Holts. Novembrikuus lahkus prl. J. Muri Inglismaale, tema asemele valiti pr. L. Larsen.

Tegevuse lõpetasid prantsuse klubi „L'Emeraude“ ja saksa klubi „Fink“. Juure tuli 2 uut klubi: lastekasvatajate klubi „Päike“ ja Tallinna gaidide maleva VII rühm „Agu“.

Sügisel klubliit võttis vastu 3 Girl-Reserve'ide klubi üleminekuklubideks: „Amica“, „Nool“ ja saksa klubi „Fortuna“. Üleminekuageg kestab 4 kuud.

11. okt. oli uute klubide presidentide õnnistamine. Aktuskõned pidasid prl. A. Hermann ja prl. C. Mitchell.

Sügisel tulid konverentsi saadikud kokku, kus nad veel kord süvenesid konverentsi teemisse ja kus ühiselt veel arutati läbi konverentsi kõnede, piiblitundide, diskussioonide tulemusi, et neid siis edasi kanda üksikuisse klubidesse. Aasta teemideks valiti „Kristliku naise eluaated“, „Kristliku naise ülesanded“, „Kristlik naine kõlblusehoidjana“.

Klubkomitee oli klubide tegevuse juures ja töökava läbi viimisel abiks.

Klubide töökava oli mitmekesine. Diskussioonide ja loengute teemidest peaks nimetama:

Tänapäeva moraal.

Naine, abielu ja teenistus.

Rahu.

Sõda ja naine.

Keha ja vaim.

Rohkem kaunidust igapäevases elus.

Võrad sõnad eesti keeles.

Reisikirjeldused jne.

Korraldati kirjandusõhtuid ja loenguid kõikidele klubidele. Naisametnike õhtutel kõneles prl. H. Tamm naisametniku ellu puutuvast küsimusist.

Palve- ja sõprusnädalal peeti kõnesid vastavalt ülemaailmse palvenädala kavale. (Vaata usuline töö).

Praktilisi tööõhtuid korraldati käsitöö ja majapidamise alal.

Klubliit korraldas 2 peoõhtut: kevadel konverentsi fondi heaks, sügisel ühingu eelarves ettenähtud summa katteks. Pealeselle üksikud klubid korraldasid perekonna-, tee-, muusika- ja jõuluõhtuid.

Klubide esindajad võtsid osa usulise kasv., liikmeskonna, kirjandus- ja tervishoiu toimkondade koosolekuist.

Klubide liikmed aitasid kaasa rahakorjandusnädalal ja teistel ühingu ettevõtteil. Samuti olid nad abiks „Ühisabi“ karpkorjandusel, esemete korjandusel, jõulupakkide valmistamisel ja nende jagamisel vaestele lastele jõuluõhtul.

Hoolekande töö klubides oli mitmesugune. Üksikud klubid valmistasid pühade ajal vaestele kingitusi. Teistel on vaeseid perekondi, keda nad järjekindlalt aitasid ja külastasid. Mitmed klubid aitasid oma tööpuuduse all kannatavaid liikmeid.

Balti Puuvillavabriku tööliste klubid on muutunud elujõulisteks rühmadeks. Nad pühitsesid mõlemad detsembrikuus oma esimest aastapäeva, kus rohked õnnesoovid tõendasid, et nad on saanud elavaiks liikmeiks klubide peres. Sügisel üüris K. N. N. Ü. Balti Puuvillavabriku juures väikese korteri, et kasvavat tööd paremini läbi viia. Korteri õnnistamine oli 30. novembril, mida toimetas õp. Hasselblatt. Seal käis järjekindlalt koos 2 noorte rühma. Dets.-kuus algas käsitöökursus, millest 20 tööliset osa võtab.

Pealeselle töötasid veel järgmised tööliste rühmad:

Käsitöökursus.

Näiterühm (käis suvel ja sügisel 2—3 korda nädalas koos).

Mandoliinide orkester (asutati veebruarikuus ja käis 2—3 korda näd. harjutam.).

Võimlusrühm (1 kord nädalas).

Klubide organisatsioon 1931. aastal lõpeb järgmiselt:

Agus	16 liiget	Ühtlus	31 liiget
Laine	18 „	Valge pioneer . . .	17 „
Leelo	15 „	Valve	26 „
Lootus	18 „	Videvik	23 „
Loov sõna	15 „	Virmaliste leek . . .	15 „
Päike	18 „	Virve	20 „
Põhjala	15 „	Võitja	19 „
Sõprus	45 „		

Üldse 15 klubi 311 liikmega.

Peale nimetatute töötasid:

Eesti ülemin. klubid:

Amica 24 liikmega.

Nool 18 „

Saksa ülemin. klubi

Fortuna 15 „

57 liikmega.

Keelte klubid:

Ingl. Eff. A. 22 liiget.

Eff. B. 16 „

38 liiget.

Teiste rahvuste klubid :

Vene Ogonjok 24 liiget.

Poola Polonia 15 „

39 liiget.

Klubiliiduga koos töötas ka Eesti Evangeeliumi Naisselts 50 liikmega.

Klubi liikmete üldarv 1931. aastal — 495.

Siis töötasid veel erihuvilised rühmad, mille liikmed olid ühtlasi teistes klubides tegevad: näiterühm, spordirühm, mandoliinide orkester, võimlusrühm.

Haridusosakonna töö.

Haridusosakonna töö võttis möödunud aastal teise ilme. Senise haridusosakonna sekretäri pr. Veera Korff'i ametist lahkudes ei võetud enam osakonnale iseseisvat palgalist sekretäri, vaid töö jaotati mitme vahel ära. Üldhariduslike kursuste korraldamine jäi pr. E. Loosberg'i hooleks, kuna lasteaed ja lastekasvatajate kursused jäid nende senise juhataja pr. M. Barchov'i vastutusele.

Möödunud aastal korraldas haridusosakond lühiajalisi inglise keele kursusi algajale ja edasijõudnuile, saksa keele kõnelemiskursuse, masinkirjaja-, käsitöö- ja fröobelikursused. Osavõtt neist oli võrdlemisi loid. Seevastu leidsid majapidamiskursused väga elavat poolehoidu. Osavõtjad viimaseist on harilikult noored tütarlapsed ja algajad perenaised. Aiatöö, mis eelmistel aastatel kuulus haridusosakonna alla, oli sel suvel klubiosakonna korraldada.

Haridusosakonna juures töötavad lasteaed ja lastekasvatajate kursused. Lasteaias võimaldatakse praktiseerida lastekasv. kursuste õpilasil. Läänud aastal töötas lasteaed puudujäägiga, seepärast vallandati sealt üks palgaline jõud ja sügisest peale juhib lasteaeda ainult juhataja ühes palgata abilisega.

Lasteaias tehakse kasvatustööd vastavalt ühingu sihtidele ja põhimõttele. See ongi põhjuseks, miks ühing lasteaeda on püüdnud hoida alal niikaua, kui see on ühingul rahaliselt vähegi võimalik.

Ühingu lastekasv. aastases koolis on sügisest peale 10 õpilast. 2 neist pidid lahkuma majanduslikel põhjusil.

Meie lastekasv. kursused on ainuke asutis Eestis, kus valmistatakse ette kasvatajaid eelkooliealiste laste jaoks. Meie kooli endised lõpetajad töötavad edukalt lasteaedades, lastekodudes, perekondades. See näitab selgesti, kui tarvilik on sarnane kool.

Kirjandustoimkonna aruanne.

September 1930 — mai 1931.

Toimkonna juhataja: pr. I. Madisson.

Kirjandustoimkond on pidanud tööaasta jooksul 15 koosolekut. Puhtkirjandusliku sisuga koosolekuid oli 7. Neist 4 suuremat ja 3 omavahelist, kus referentideks olid kirjandustoimkonna liikmed, kuna suuremail õhtutel esines Mait Metsanurk, Bernhard Linde ja prl. Aidas.

Kirjandusõhtute teemid olid järgmised:

1. „Keha ja vaim“ Helene Ranna
2. „Eesti uuemast lüürikast“
3. Aino Kalda teoste õhtu
4. „Realism meie uuemas kirjanduses“
5. „Tume õis“ Galsworthy
6. Knut Hamsun
7. „Hundi mõrsja“ A. Kallas.

Osavõtt neist õhtuist oli elavam kui eelmisel aastal.

Kirjandustoimkond hoolitseb raamatukogu täiendamise ja raamatute väljaandmise eest.

Raamatukogus on 1.550 köidet. Uusi raamatuid on juure tulnud 132 köidet: eestikeelseid 60, venekeelseid 20, inglisk. 29, saksakeelseid 20 ja prantsuskeelseid 3.

Raamatukogu kasutasid septembrist maini 369 lugejat, neist 243 täiskasvanut ja 126 G. R.

Kõidetud on 64 raamatut ja aegkirja, umbes 40 krooni eest. Kõitmise kulude katteks korraldasime nagu möödunudki aastal vaasi loosimise, millest puhas sissetulek oli 36,25 krooni.

Kirjandustoimkond palub raamatute kasutajaid võetud raamatud korralikult tagasi tuua.

Tervishoid 1931. a.

Tervishoiuosakonna tegevuses oli möödunud aastal märgata tõusu. Võimluskursustest oli osavõtjaid 251 (eelmisel aastal 211). Eriti sooja poolehoidu leidis meie õhtune saledusvõiml. rühm, mis võib-olla oli tingitud õpetaja vahetusest, milline asjaolu tõi töösse värskest. Möödunud sügisest avati liikumisvõimlejaile senise ühe rühma asemele 2 rühma — algajaile prl. Tohvelmani ja edasijõudnuile prl. E. Oltorpi juhatusel. Ennelõunased pr. Kallas-Poska tunnid, kes lahkus haigestumise tõttu, võttis üle prl. K. Topman. Oktoobris lahkus pr. Poska ka kom. juhataja kohalt ja tema asemele astus pr. Wahl.

Aasta jooksul olid järgmised kursused: 4 saledusvõiml. kursust, 2 kursust töötavaile naistele, 2 kursust edasijõudnuile, 3 kursust liikumisrühmale. Kevadel korraldati tenniskursus 29 osavõtjaga prl. S. Merjami juhatusel. Suvel tegutses 1 rühm

staadionil kergejõustikuga prl. Merjam'i juhatusel ja 2 rühma Balti Puuvillavabriku juures prl. V. Gortseva juhtimisel. Viimased tegelesid peaaegselt võrkpallimänguga.

Peale nimetatute töötas ühingu juures 1 spordiklubi prl. K. Topmani juhatusel.

Märtsikuus korraldati koos klubiosakonnaga tervishoiunädal pealkirja all „Hea näojume — tervise peegel“. Nädala lõppõhtul oli demonratsioon, kus esines 1 rühm rütmikaga ja teine puhtvõimlemisega. Ühtlasi kõneles prl. Topman spordi üle.

Tervishoiu toimkonnal oli aasta jooksul 6 koosolekut.

Tervishoidlik töö klubides.

Tervishoiunädalal 15. märtsist kuni 20. märtsini peeti klubides järgmised loengud:

1. Reumatism, luuvalud, išias — kõn. dr. Järveküll	112 osav.
2. Närvlikkus, punastamine, higistamine — dr. med. Lellep	135 „
3. Toitmine, hambad, seedimine — dr. Pedusaar	115 „
4. Maksa-, neeru-, vähjahaigused — dr. Beekman	125 „
5. Võimlemine ja tantsu demonstratsioon — kõne prl. Topman	154 „
	kokku 641 osav.

Tervishoiunädalal korraldati maksuta arstlik läbivaatus, mida kasutas 23 klubiliiget. Kaalu tarvitas 105 inim. ja lõppõhtu demonstratsioonist võttis tegelikult osa 16 inim.

Majandus.

Ühingu tegevus on viimasel ajal nii kasvanud, et meie praegused ruumid on jäänud kitsaks; vahest peab pead murdma, kuidas klubisid ära mahutada.

Talvel saime majaperemehelt tasuta ühe toa juure vene klubidele tarvitamiseks.

Eelmiste aastate eeskujul korraldati ka sel suvel alates mai lõpust kuni septembri alguseni öökorter ekskursantidele.

Suve jooksul anti öökorterit 512 ekskursandile. Üldse oli ööbimisi 1034. Rahvuse poolest ööbisid ühingu suve jooksul: 252 soomlast, 9 tšehhoslovaklast, 4 norralast ja 247 eestlast.

Ühingu saal on pühapäeva hommikuti välja üüritud palvetundideks ja õhtuti koosolekuiks, loenguiks ja koosviibimisteks.

Kafeteria.

Ühingu kafeteria külastajate arvus on märgata tõusu. Aasta jooksul on käinud 30.548 lõunatajat. Publiku soovile

vastu tulles on ette võetud sisemisi muudatusi, nii teenimise, riietumise jne. alal. Endise kafeteeria juhataja lahkumise tõttu on suvest saadik kafeteeria juhtimine prl. Alide Kuuma kätes. Suve jooksul on kafeteeriat külastanud arvukas turistide pere niihästi sise- kui ka välismaalt.

Käsitöösakond.

Käsitöösakond võimaldas möödunud aastal oma kudujaile tööd vahetpidamata aprillist detsembrini.

Aasta jooksul saadeti proovisaadetisi Ameerikasse, Kanaadasse, Šveitsi ja Tšehhoslovakkiasse — igal pool nad äratasid huvi ja võitsid meile tellimisi. Isegi Indiast oleme saanud tellimise.

Juulis ja augustis Tallinna Turistide Ühingu kaudu osakonnal õnnestus müüa valmis kudumissaadusi, samuti anti meie müte ja kindaid Tallinna, Pärnu ja Narva-Jõesuu äridesse komisjonile.

Vaatamata majandusl. raskustele on Ameerika ühingud saatnud meile tellimisi eesti mütside, labakate ja sallide peale.

Meie tööd on esinenud seal isegi näitustel ja jõulubasaridel ühes jaapani ja hiina asjadega.

Ajakirjanduse arvustus meie kodukäsitöö üle Ameerikas oli kiitev.

Heaks propagandaks meie töödele oli veel näitus Ameerika Keskühingu ruumides, mis korraldati prl. E. Kirschbaumi poolt kaasavõetud asjadest. Prl. Kirschbaumil õnnestus müüa kogu saadeti ja seega võitsime jällegi tellimisi.

Enne jõulu käsitöösakond korraldas väljamüügi „jül-klapi“ näol, kus 50 snt. eest võis saada koetud müte, kindaid ja isegi salle.

Aasta jooksul valmistati:

42 paari laste sõrmkindaid.

93 „ naiste labakaid.

16 „ „ sõrmkindaid.

31 salli.

321 mütsi.

83 paari nukukindaid.

22 eksemplaari mitmesuguseid asju (proovid).

Käsitöösakonna peaülesanne on — levitada rahvuskäsitööd ja võimaldada tööd töötavatele naistele.

Kohakuulamine.

K. N. N. Ü. kohakuulamisosakond katsub ühingu liikmeile vastu tulla, muretsedes neile kohti. 1. jaanuaril 1931. a. oli kohasoovijate nimekirjas 15 inimest. Aasta jooksul registree-

ris end 59 kohasoovijat, nendest kontorisse 6, laste juure 45, teenijaks 5, tunniandjaks 3.

Ühingu liikmeid oli nimekirjas kokku 74, võõraid pöördus ühingu poole palvega muretseda koht 30 isikut.

Kohti leidis 26 kohasoovijat; 1. jaanuaril 1932. a. seisis nimestikus 14 kohaotsijat.

Kohapakkumisi oli aasta jooksul 39, sellest 23 laste juure, 14 teenijaks, 1 kontori, 1 tunniandja.

Ühingu kaudu rahuldati 15 juhtumil.

Koostöö teiste organisatsioonidega.

1. Kõige elavamalt on ühing võtnud osa K. N. N. Ü. liidu tööst, aidates kaasa konverentside ja koolide korraldamises ja töö laiendamises. Ühing saadab aeg-ajalt oma tööjõude noorile ühinguile abiks ja juhiks ja aitab koha peal korraldada tegelaste kursusi.

2. Naisorganisatsioonide liidu juhatuses töötab K. N. N. Ü. esindajana pr. Elfriede Loosberg.

3. K. N. N. Ü. võttis elavalt osa tööpuuduse tõttu tekkinud olukorra hädaabiks korraldatud „Ühisabi“ tööst.

„Ühisabi“ komiteedes töötasid alatiste liikmetena noorte töötute toimkonnas 2 esindajat ühingust.

„Ühisabi“ ja Punase Risti kaasabil ühing korraldas jõuluõhtud 675 vaeslapsele:

Balti Puuvillavabrikus	100 last,
Vene-Balti tehases	350 „
ühingu ruumes	225 „

Pealeselle olid klubide liikmed abiks jõulupakkide valmistamisel vaeslastele, „Ühisabi“ poolt korraldatud asjade ja raha korjandusel. Ühingu palgalised tööjõud aitasid kaasa noorte töötute registreerimisel.

Tallinna Kristliku Noorte Naisühingu tulude ja kulude aruanne 1931. a.

Tulud:

1. Ameerika toetus	Kr. 5.236.19
2. Valitsuse ja ministeeriumi toetus	„ 850.—
3. Korjandus ja peod	„ 8.522.10
4. Liikmete annetused	„ 346.07
5. Panga 0/0/0 1930. aasta eest	„ 89.44
6. „Vaimul. laulude“ müügist	„ 151.30
7. Käsitöösaaduste müük	„ 3.594.60
8. Haridusosakonna tegevusest	„ 2.503.92
9. Klubiosakonna tegevusest	„ 589.29

10.	Kehakasvatuse osakonna tegevusest.	Kr.	1.985.91
11.	Kafeteeria	"	15.852.34
12.	Ettenägematud tulud	"	50.57
13.	Majapidam.-osak. tulud (ruumide üür).	"	1.651.89
14.	Saadud toetust sotsiaaltööle.	"	490.50
15.	Puudujääk	"	1.217.15
		Kokku	Kr. 43.131.27

Kulud:

1.	Üldadministratsioon: palgad, sisseseade, büroo, majapidamine	Kr.	7.057.42
2.	Sotsiaaltöö	"	427.84
3.	Konverentsid ja juhtide kursused	"	642.93
4.	Käsitöö: materjaal ja töötasu	"	3.899.09
5.	Haridusosakond: õpetajate palgad, kuulutused, majapidamine	"	4.533.03
6.	Klubiosakond: sekretäride palgad, majapidamine.	"	7.088.91
7.	Kehakasvatuse osakond: õpetajate palgad, kuulutused, majapidamine.	"	1.999.08
8.	Kafeteeria	"	16.729.94
9.	Majapidamise üldkulud	"	753.03
		Kokku	Kr. 43.131.27

Lühike ülevaade

Tallinna

Kristliku Noorte Naisühingu

10-aastasest arenemiskäigust ja 1931. aasta

aruanne.